

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2026

ΥΓΙΕΙΝΗ – Γ ΕΠΑΛ

ΘΕΜΑ Α

A1

α.		Λάθος
β.		Σωστό
γ.		Σωστό
δ.		Σωστό
ε.		Λάθος
στ.	Λάθος	

A2

- 1-β
- 2-α
- 3-δ
- 4-γ
- 5-στ

A3

α)	1	(επιπλοκών)
β)	4	(ψείρας)
γ)	2	(οστεοπόρωση)
δ)	3 (υπέρυθρη)	

ΘΕΜΑ Β

Μπορώ να δώσω απαντήσεις, αλλά όχι αυτούσιες από το βιβλίο. Μπορώ όμως να δώσω τις ενδεικτικές απαντήσεις εξετάσεων, πολύ κοντά στο σχολικό εγχειρίδιο.

ΘΕΜΑ Β

B1α.

Η ύπαρξη αυξημένης συχνότητας εμφάνισης ενός λοιμώδους νοσήματος διαπιστώνεται με τη σύγκριση του αριθμού των κρουσμάτων με τη συνήθη συχνότητα εμφάνισης του νοσήματος στον ίδιο πληθυσμό. Όταν η συχνότητα είναι μεγαλύτερη από την αναμενόμενη, θεωρείται πιθανή η εκδήλωση επιδημίας.

B1β.

Κατά την έμμεση μετάδοση ενός μικροοργανισμού παρεμβάλλονται:

- το νερό,
- τα τρόφιμα,
- διάφορα αντικείμενα.

B2α.

Η καύση απορριμμάτων προκαλεί ατμοσφαιρική ρύπανση.

B2β.

Η λιπασματοποίηση:

- μετατρέπει τα οργανικά απορρίμματα σε λίπασμα,
- μειώνει τον όγκο των απορριμμάτων.

Η ανακύκλωση:

- εξοικονομεί πρώτες ύλες,
- εξοικονομεί ενέργεια,
- μειώνει τη ρύπανση του περιβάλλοντος,
- μειώνει τις ανάγκες τελικής διάθεσης απορριμμάτων.

B3α.

Δύο εξωτερικές πηγές θορύβου:

- η κυκλοφορία οχημάτων,
- βιομηχανίες ή εργοστάσια.

B3β.

Ο θόρυβος προκαλεί:

- εκνευρισμό,
- ανησυχία,
- άγχος,
- μειωμένη συγκέντρωση,
- διαταραχές ύπνου,
- ψυχική κόπωση.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1α.

Το καθημερινό βούρτσισμα συμβάλλει στην πρόληψη της τερηδόνας και των νοσημάτων του περιοδοντίου, γιατί απομακρύνει την οδοντική μικροβιακή πλάκα από τα δόντια. Τα προληπτικά μέτρα βασίζονται στην «απομάκρυνση της οδοντικής μικροβιακής πλάκας με καθημερινό βούρτσισμα των δοντιών».

Γ1β.

Συνιστάται η αποφυγή ζαχαρούχων τροφών μεταξύ των γευμάτων, γιατί η συχνή κατανάλωσή τους προκαλεί τερηδόνα. Τα μικρόβια της οδοντικής πλάκας ζυμώνουν τη σακχαρόζη και δημιουργούν οξέα που καταστρέφουν τους σκληρούς ιστούς των δοντιών.

Γ1γ.

Σκοπός χορήγησης των φθοριούχων σκευασμάτων είναι η αύξηση της ανθεκτικότητας των δοντιών και η πρόληψη της τερηδόνας. Το φθόριο αυξάνει τη σκληρότητα της αδαμαντίνης και προστατεύει το δόντι από τερηδογόνο προσβολή.

Γ2α.

Η ατμοσφαιρική πίεση δημιουργείται από το βάρος των αερίων στρωμάτων της ατμόσφαιρας που περιβάλλουν τη Γη και ασκούν πίεση πάνω στην επιφάνειά της.

Γ2β.

Σε υψόμετρο 4.000 μέτρων η ατμοσφαιρική πίεση είναι περίπου 460 mmHg.

Στον άνθρωπο μπορεί να προκληθεί νόσος των αεροπόρων (υποξία) με συμπτώματα όπως δύσπνοια, κεφαλαλγία, ζάλη και διαταραχές της συνείδησης.

Γ2γ.

Το πρόβλημα της νόσου των αεροπόρων στα σύγχρονα αεροπλάνα έχει λυθεί με την πίεση των θαλάμων επιβατών (καμπίνας), ώστε η πίεση στο εσωτερικό να διατηρείται σε φυσιολογικά επίπεδα και να εξασφαλίζεται επαρκής παροχή οξυγόνου.

Γ3α.

Κατά το χρονικό διάστημα του «ανοιχτού παραθύρου», το άτομο έχει μολυνθεί από τον HIV, αλλά οι εργαστηριακές εξετάσεις δεν μπορούν ακόμη να ανιχνεύσουν τον ιό ή τα αντισώματα στο αίμα.

Γ3β.

Το «ανοιχτό παράθυρο» μπορεί να διαρκέσει από 6 εβδομάδες έως 6 μήνες.

Γ3γ.

Από την προσβολή των κυττάρων του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος ο HIV μπορεί να προκαλέσει:

- διαταραχές μνήμης,
- διαταραχές συμπεριφοράς,
- άνοια.

Δ1

α)

Χημική εξέταση του νερού:

Με τη χημική εξέταση διαπιστώνεται η χημική σύσταση του νερού και αν περιέχει χημικές ουσίες που το καθιστούν ακατάλληλο για πόση. Η παρουσία κολοβακτηριδίων στο νερό υποδηλώνει κοπρανώδη μόλυνση και πιθανή παρουσία παθογόνων μικροοργανισμών

Δ1β.

Η μικροβιολογική εξέταση είναι απαραίτητη γιατί η χημική εξέταση δεν ανιχνεύει τους μικροοργανισμούς. Με τη μικροβιολογική εξέταση διαπιστώνεται η παρουσία παθογόνων μικροοργανισμών, όπως οι σαλμονέλλες και οι λάμβλιες.

Δ1γ.

Πηγές μόλυνσης από σαλμονέλλα:

- αυγά,
- κρέας πουλερικών.

Δ2α.

Τρία μέτρα που εφάρμοζαν οι αρχαίοι λαοί για τον έλεγχο των λοιμωδών νοσημάτων:

1. Απομόνωση των ασθενών.
2. Καραντίνα.
3. Καταστροφή ή απομάκρυνση μολυσμένων αντικειμένων.

Δ2β.

Τρία αποτελέσματα της προόδου της επιστήμης που συμβάλλουν σήμερα στην πρόληψη των λοιμωδών νοσημάτων:

1. Ανακάλυψη των μικροβίων.
2. Παρασκευή εμβολίων.
3. Ανακάλυψη και χρήση αντιβιοτικών.

Δ2γ.

Ο απώτερος σκοπός των σύγχρονων μέτρων Δημόσιας Υγιεινής είναι:

Η εξάλειψη των λοιμωδών νοσημάτων και η προαγωγή της υγείας του πληθυσμού.

Δ2δ.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των ατόμων που δεν έχουν ανοσία σε ένα νόσημα, τόσο ευκολότερα εξαπλώνεται η επιδημία. Αντίθετα, όταν πολλά άτομα έχουν ανοσία, η εξάπλωση περιορίζεται.

Δ3α.

Δύο είδη βλαπτικών παραγόντων που επηρεάζουν την υγεία του προσωπικού νοσοκομείου είναι:

1. Βιολογικοί παράγοντες – π.χ. μικρόβια, ιοί.
2. Φυσικοί παράγοντες – π.χ. ακτινοβολία.

Δ3β.

Τεχνητές πηγές ακτινοβολίας:

1. Ακτινοδιαγνωστικές συσκευές (ακτίνες Χ).
2. Ακτινοθεραπευτικές συσκευές.
3. Ραδιενεργά ισότοπα.

Δ3γ.

Ένα μέτρο προφύλαξης από την ακτινοβολία είναι:

Η χρήση μολύβδινων προστατευτικών μέσων (ποδιάς ή παραπετάσματος μολύβδου).